

Prirodne sredine

... gdje djeca bez smetnji provode svoje vrijeme.

Zakon kaže...

Dio C zakonskih nadopuna o obrazovanju osoba sa smetnjama od 1997 kaže da do maksimalne moguće granice, usluge rane intervencije moraju biti pružene u prirodnim sredinama, uključujući dom i sredine u zajednici u kojima djeca bez smetnji borave. Usluge mogu biti pružene jedino u sredini različitoj od prirodne kada se rana intervencija ne može zadovoljavajuće pružena u prirodnoj sredini. [Sekcija 632 (4)(G) i sekcija 635 (a) (16) (B)]

Zašto su prirodne sredine važne?

U prirodi je djeteta da uči u toku dana in bilo kojoj aktivnosti ili mjestu gdje on ili ona boravi.

Kako se utvrđuje prirodna sredina za dijete?

Prirodne sredine su svakodnevne sredine i aktivnosti koje promovišu učenje kod djece. Djeca uče o "vodi" kada se igraju u kadi, peru ruke u umivaoniku, piju piće, prskaju pudlicu ili plivaju u bazenu. Nadalje, da bi razumijeli šta je voda, djeca uče vlastite vještine kao piti iz čaše, prati ruke i lice, ili motorne vkeštine kao hodanje i skakanje. Prirodne sredine su mjesta gdje ove svakodnevne aktivnosti se odvijaju, uključujući kupatilo, sudoper u kuhinji, dvorište ili bazen. Prirodne sredine su identifikovane od strane porodice dok razgovaraju o aktivnostima ili njihovom životu. Djeca mogu vidjeti djeda kad ide u prodavnicu, ide po poštu, hrani psa ili pere robu. Ovo su mogućnosti za obučavanje i učenje.

Šta nije prirodna sredina?

Mjesta na koja djeca obično idu zbog toga što imaju smetnju ili medicinske potrebe, kao što su klinike, bolnice, terapijski ured, ili vježbaonice nisu prirodna sredina. Odvajanje djece sa posebnim potrebama često dovodi do još veće izolacije. Takođe se ograničava mogućnost za socijalnu interakciju i sa drugom djecom i porodicom. Djeca sa posebnim potrebama moraju iskušati život, igru i komunikaciju u "pravom svijetu" tako da bi mogli koristiti te vještine u svom nezavisnom odraslom životu.

Tko odlučuje prirodnu sredinu za dijete u kojem će primati usluge rane intervencije?

Tim individualizovanog plana za porodicu (IFSP), u koji spadaju i roditelj(i) djeteta, odlučuje o prirodnoj sredini u kojoj će se usluge pružiti. Veoma rano u IFSP procesu (uvođenje u program), koordinator za usluge i ostali članovi tima diskutuju o detaljima rutine i aktivnosti porodice, kao i o njihovim brigama i prioritetima. Sve će se te stvari uzeti u obzir kada se bude pravio IFSP plan, i do mogućih granica potreba djeteta, usluge će se pružiti tamo gdje dijete živi, uči i igra se.

Zašto se sada usluge moraju pružiti u prirodnoj sredini za dijete?

Prvo, dio C federalnog zakona o obrazovanju osoba sa smetnjama (IDEA) je uvijek tražio od rane intervencije (Bebe ne mogu čekati) da pruže usluge u prirodnim sredinama. Reautorizacija ovog zakona iz 1997 je pooštrila ovaj zahtjev. Drugo, ovo je logično za dijete i porodicu. Kada se usluge pruže kao dio svakodnevne rutine i aktivnosti porodice, porodica ima više mogućnosti u toku dana da ohrabri njihov dijete da nauči i vježba nove vještine, i vjerovatnije je da će dijete postići odabrane ciljeve. Treće, nadati se da će pružanje usluga u prirodnim sredinama prekinut krug izolacije i odvajanja pojedinaca sa smetnjama.

Dijete je prethodno primalo usluge u klinici. Što ako porodica želi nastaviti sa uslugama tamo?

Porodica uvijek može odabrati da primi usluge od pružaoca usluga koji ih ne nudi u prirodnim sredinama. Međutim, ove se usluge neće smatrati uslugama rane intervencije. Skala učestvovanje u plaćanju programa Bebe ne mogu čekati se neće primjenjivati što će značiti da će porodica finansijski biti odgovorna za plaćanje ovih usluga.

Šta ako imam još pitanja o prirodnim sredinama?

Kontaktirajte svog BCW koordinatora usluge, koordinatora lokalnog ureda za rane intervencije (Bebe ne mogu čekati), BCW učitelja za roditelje ili državni ured programa bebe ne mogu čekati (404-657-2726 ili besplatno na 888-651-8224).

Napravljeno i razdijeljeno od strane Georgia State Interagency Coordinating Council kao dio usluga za porodice male djece sa smetnjama u razvoju i osoblju za ranu intervenciju